

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของที่อยู่อาศัยชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านทุ่งมะเขย้อย ทั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนในด้านวัฒนธรรม และเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านที่อยู่อาศัยของชาวกะเหรี่ยง วิธีดำเนินการวิจัยของงานวิจัยได้นำเสนอเป็นขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

3.1 วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1.1 ประชากร

3.1.1.1 การศึกษาเอกสาร

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมจากเอกสารทางวิชาการ ได้แก่ เอกสารทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในหมู่บ้านทุ่งมะเขย้อย งานวิจัย และเอกสารกึ่งวิชาการ ได้แก่ บทความในวารสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ลักษณะที่อยู่อาศัยชาวกะเหรี่ยง และปัจจัยต่าง ๆ ทางสังคมและวัฒนธรรมที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม รวมทั้งเอกสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับความเชื่อ ทฤษฎีทางมานุษยวิทยาวัฒนธรรม สังคมวิทยา ซึ่งผ่านการศึกษาจากชาวไทยและชาวต่างประเทศในเบื้องต้น เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมทำให้ผู้วิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ย่อมจะเกิดขึ้นได้ในทุก ๆ สังคมและทุกพื้นที่ในสังคม เนื่องจากสังคมจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้สังคมใดจะมีการเปลี่ยนแปลงมากหรือน้อยนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการยอมรับหรือการปรับเปลี่ยนตัวเองตามวัฒนธรรมภายนอกมากน้อยเพียงไร ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมเหล่านี้ย่อมรวมไปถึงการปรับเปลี่ยนด้านที่อยู่อาศัย และรูปแบบการดำเนินชีวิต ซึ่งจะนำแนวคิดและองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมเหล่านี้มาใช้เป็นแนวคิดในการศึกษาวิจัยในพื้นที่หมู่บ้านทุ่งมะเขย้อย ตำบลบ้องตี้ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

3.1.1.2 บุคคล

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ ๑. กลุ่มผู้นำชุมชน ทั้งที่เป็นผู้นำทางราชการ อาทิ ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้นำในด้านจิตวิญญาณชุมชน อาทิ ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำทางพิธีกรรมในชุมชน เป็นต้น จำนวนทั้งสิ้น 7 คน ๒. กลุ่มสมาชิกในชุมชน ซึ่งประกอบด้วยชาวบ้านในชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่วิจัย อาทิ กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในชุมชน และสมาชิกในชุมชนที่ยังคงพักอาศัย

ด้วยลักษณะที่อยู่อาศัยแบบดั้งเดิม จำนวน 2 คน และสมาชิกในชุมชนที่ปรับเปลี่ยนดัดแปลงลักษณะที่อยู่อาศัยให้ทันสมัยมากยิ่งขึ้น จำนวน 3 คน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 12 คน

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งผู้ให้ข้อมูลออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1. กลุ่มแกนนำชุมชน 2. กลุ่มบุคคลที่เป็นสมาชิกชุมชน รวมถึงกลุ่มคนนอกพื้นที่ที่เข้ามาอยู่ในพื้นที่หมู่บ้านทุ่งมะเขย้อย

- หน่วยงานรัฐ

ประชากรกลุ่มนี้ เป็นกลุ่มที่ผู้วิจัย จะสัมภาษณ์ในฐานะของผู้สนับสนุนและส่งเสริมในการกระทำการ ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนา ตลอดจนมีความรู้ ความสามารถในดำเนินงานพัฒนาชุมชน ได้แก่

1. นายนิทัศน์	ลูกอินทร์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้องตี้
2. นายวิกรม	แก้วเพชร	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้องตี้
3. นายอนันต์	เรื่องเชื้อเหมือน	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 4 บ้านทุ่งมะเขย้อย
4. นายสัตยา	คุ้มทองดี	สมาชิกสภาฯ หมู่ที่ 4 บ้านทุ่งมะเขย้อย

นอกจากนี้ยังมีกลุ่มประชากรอีกกลุ่มหนึ่ง เป็นกลุ่มที่ผู้วิจัยสัมภาษณ์ในฐานะของผู้กระทำการ (Agency) คือเป็นแกนนำชุมชนในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการทางสังคมและวัฒนธรรมต่าง ๆ เช่น ผู้นำชุมชน ผู้นำพิธีกรรม ด้วยกระบวนการจัดการทางสังคมและวัฒนธรรมในพื้นที่หมู่บ้านทุ่งมะเขย้อย ซึ่งเป็นผู้นำที่สามารถชี้แนะชุมชนด้วยอุดมการณ์ ของชุมชน เป็นผู้นำที่ไม่มีสถานภาพรองรับจากสังคมภายนอก เช่นเดียวกับผู้นำที่เป็นทางการ หากแต่เป็นผู้นำที่ได้รับการยอมรับจากคนในชุมชนว่าเป็นผู้นำในด้านองค์ความรู้ต่าง ๆ เช่น ผู้นำกลุ่มทางความเชื่อต่าง ๆ เป็นต้น ได้แก่

1. นายสุวิทย์	มูลทองโล่	บุคคลภูมิปัญญา
2. นายสะวัตร	ชะเวียงรัมย์	บุคคลภูมิปัญญา
3. นางสาวชวัลรัตน์	แกลัวกล้า	บุคคลภูมิปัญญา

- กลุ่มประชากรที่เป็นสมาชิกชุมชน รวมถึงกลุ่มคนนอกพื้นที่ที่เข้ามาอยู่ในหมู่บ้านทุ่งมะเขย้อย

กลุ่มประชากรที่เป็นสมาชิกในพื้นที่ หมู่ 4 บ้านทุ่งมะเขย้อย ตำบลบ้องตี้ ในฐานะที่เป็นเจ้าของทุนด้านต่าง ๆ ชุมชน เช่น เจ้าของทรัพยากร ความรู้ ภูมิปัญญา อันเป็นศักยภาพของชุมชน และเป็นผู้

ยอมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เข้ามาในชุมชน ซึ่งจะสัมภาษณ์เพื่อให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม และปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ได้แก่

1. นางสาวเกษรา กรุงจิตร
2. นางสาวสุรสีห์ กรุงจิตต์
3. นายสมพงศ์ ทองเปราะ
4. นางลักษณ์นารา แก้วเล่อ
5. นายเปลื้อง จรัสรัมย์

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งทางสังคม	ชาติพันธุ์
นายนิทัศน์ ลูกอินทร์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล บ้องตี้	กะเหรี่ยง
นายวิกรม แก้วเพชร	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล บ้องตี้	กะเหรี่ยง
นายอนันต์ เรืองเชื้อเหมือน	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 4 บ้านทุ่งมะ เซอย่อ	กะเหรี่ยง
นายสัตยา คุ่มทองดี	สมาชิกสภาฯ หมู่ที่ 4 บ้านทุ่งมะ เซอย่อ	ไทย
นายสุวิทย์ มุลทองโล่	บุคคลภูมิปัญญา	กะเหรี่ยง
นายสะวัตร ชะเวียงรัมย์	บุคคลภูมิปัญญา	กะเหรี่ยง
นางสาวชวัลรัตน์ แก้วกล้า	บุคคลภูมิปัญญา	กะเหรี่ยง
นางสาวเกษรา กรุงจิตร	สมาชิกในชุมชน	ไทย
นางสาวสุรสีห์ กรุงจิตต์	สมาชิกในชุมชน	ไทย-อีสาน
นายสมพงศ์ ทองเปราะ	สมาชิกในชุมชน	กะเหรี่ยง
นางลักษณ์นารา แก้วเล่อ	สมาชิกในชุมชน	กะเหรี่ยง
นายเปลื้อง จรัสรัมย์	สมาชิกในชุมชน	ไทย

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของที่อยู่อาศัยชาวกะเหรี่ยง : กรณีศึกษาหมู่บ้านทุ่งมะเซอย่อ ตำบลบ้องตี้ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรีนั้น ได้มีการสร้างเครื่องมือวิจัยโดยการสร้างแบบสัมภาษณ์ในประเด็นทางวัฒนธรรม และบริบทที่เกี่ยวข้องกับชุมชนเพื่อให้ครอบคลุมประเด็นที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ทั้งนี้ได้มีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านมานุษยวิทยาวัฒนธรรมและนักวิชาการด้านสังคมศาสตร์จากหน่วยงานต่าง ๆ ตรวจสอบชุดแบบสอบถาม

สัมภาษณ์ดังกล่าวจำนวน 3 ท่าน นอกจากนี้เมื่อนำแบบสัมภาษณ์ไปใช้ในการวิจัยในพื้นที่ก็ได้มีปรับเปลี่ยนชุดแบบสอบถามเพื่อให้เข้ากับบริบทในพื้นที่ เพื่อที่ผู้ใช้ในการสอบถามจะได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างชัดเจนมากที่สุด

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 สัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้แบ่งการสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ประเภท คือ สัมภาษณ์แบบเป็นทางการ และสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ

3.3.1.1 สัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Formal)

คือการสัมภาษณ์โดยมีการนัดเวลา สถานที่แน่นอนไว้ก่อน รวมทั้งมีการบันทึกการสัมภาษณ์เป็นทางการ ข้อดีของการสัมภาษณ์เป็นทางการก็คือความคลาดเคลื่อนของข้อมูลที่ได้จะมีความผิดพลาดน้อย เนื่องจากเป็นข้อมูลที่ได้มีการเตรียมข้อมูลไว้ก่อนล่วงหน้า รวมทั้งผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้มีความชำนาญในเรื่องที่จะให้ข้อมูล (นิศา ชูโต 2545 : 167-168) ซึ่งในการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการผู้วิจัยใช้ในการไปติดต่อกับหน่วยงานราชการ อาทิ องค์การบริหารส่วนตำบลบึงตี้ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน ในหมู่บ้านทุ่งมะเขยย่อ เพื่อขอสัมภาษณ์ ทั้งนี้เพื่อขอข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับหมู่บ้านทุ่งมะเขยย่อ และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน

3.3.1.2 สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal)

เป็นการสัมภาษณ์ที่เกิดจากการพบปะโดยส่วนตัว ซึ่งอาจมีการนัดหมายไว้ก่อน คร่าว ๆ ซึ่งอาจมีการบันทึกเสียง ซึ่งต้องมีการขออนุญาตก่อนการบันทึกเสียง หรือถ้าไม่มีก็จะจำไว้ก่อนแล้วมาเขียนบันทึกภายหลัง ซึ่งการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการสามารถทำได้หลายครั้ง (นิศา ชูโต 2545 : 168) ในการเก็บข้อมูลส่วนใหญ่ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เนื่องด้วยผู้ให้สัมภาษณ์ คือ กลุ่มประชาชนที่ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุไปในพื้นที่หมู่บ้านทุ่งมะเขยย่อจึงอยู่กับบ้านทุกวัน ผู้วิจัยจึงสามารถเข้าไปพบได้เกือบตลอดเวลา และเนื่องจากการคลุกคลีอยู่ในกลุ่มประชาชนในพื้นที่มาก่อน ทำให้ผู้วิจัยทราบว่า ในพื้นที่หมู่บ้านทุ่งมะเขยย่อนี้ ยังไม่มีผู้สนใจเข้ามาศึกษาในเชิงวัฒนธรรม ผู้วิจัยจึงใช้วิธีชวนสนทนาพูดคุยอันจะทำให้ผู้สูงอายุ และผู้ให้การสัมภาษณ์นั้น เกิดความรู้สึกผ่อนคลายและอยากให้อธิบายอย่างเต็มที่ ซึ่งผู้วิจัยได้พบว่าการชักชวนกันพูดคุย นอกจากจะทำให้ได้รายละเอียดของข้อมูลแล้ว ทำให้เกิดประเด็นใหม่ ๆ มาพูดคุยกันในการสนทนา เนื่องจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเหล่านี้เป็นผู้ที่มีความรู้ และเป็นเจ้าของทุนทางวัฒนธรรมในพื้นที่ ทำให้ได้พบเห็นและรู้เรื่องราวเกี่ยวกับทุนทางวัฒนธรรมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมาตลอดชีวิต

3.3.2 การสังเกต

ผู้วิจัยได้ใช้การเก็บข้อมูลโดยการสังเกต ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

3.3.2.1 การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (non-participation observation)

ผู้วิจัยใช้วิธีนี้ทำการสังเกตในรายละเอียดต่าง ๆ ตามปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่สนามวิจัย ซึ่งสามารถใช้การสังเกตด้วยสายตาคนนอก โดยไม่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมแบบคนใน ซึ่งทำให้ทราบเรื่องราวและรายละเอียดต่าง ๆ อาทิ พฤติกรรมของประชาชนเมื่อดำเนินการทางวัฒนธรรม การแสดงออกทางสังคมของคนในชุมชน เป็นต้น ซึ่งต้องอาศัยการสังเกต แล้วนำมาวิเคราะห์ประกอบกับการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลต่าง ๆ อย่างชัดเจนครบถ้วน

3.3.2.2 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (participation observation)

ผู้วิจัยได้เข้าร่วมปฏิบัติการทางวัฒนธรรมต่าง ๆ ของชุมชน อาทิ กิจกรรมสำคัญของชุมชน ประเพณี พิธีกรรมต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อผู้วิจัยจะได้มีความเข้าใจในกิจกรรมทางวัฒนธรรมดังกล่าว ซึ่งนับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อีกทั้งยังรวมถึงการร่วมเข้ารับฟังข้อมูลต่าง ๆ ของชุมชน เพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ มาหาประกอบการวิเคราะห์ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมในด้านที่อยู่อาศัยได้อย่างเหมาะสมมากที่สุด ทั้งยังเป็นการสร้างความคุ้นเคย สร้างการยอมรับ และการไว้วางใจ ในตัวผู้วิจัยของประชาชนในหมู่บ้านทุ่งมะเขือย้อยอีกด้วย

3.3.3 การเก็บข้อมูลภาพและเสียง

ผู้วิจัยใช้การบันทึกข้อมูลด้วยการใช้อุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม ได้แก่ กล้องวิดีโอ กล้องดิจิทัล และเครื่องบันทึกเสียง

-การใช้กล้องวิดีโอ นับว่ามีความจำเป็นในการเก็บข้อมูลภาคสนามเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการเก็บข้อมูลภาคสนามของการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากการเปิดเวทีเพื่อให้ประชาชนและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ด้านการสร้างที่อยู่อาศัยแบบดั้งเดิมของชาวกะเหรี่ยง และการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมมาร่วมกันแสดงความคิดเห็นในแต่ละครั้งนั้น จะมีรายละเอียดของประเด็นการสนทนาที่แตกต่างกันออกไป การบันทึกเหตุการณ์ด้วยวิดีโอ จะให้ภาพเคลื่อนไหวที่ต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้ผู้วิจัยสามารถลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง และสามารถนำข้อมูลจากภาพวิดีโอมาวิเคราะห์ความคิดของกลุ่มผู้สนทนาได้อย่างละเอียดยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถที่จะย้อนกลับไปดูรายละเอียดที่ผู้วิจัยสงสัยได้ตลอดเวลา

-การใช้กล้องดิจิทัล เพื่อเก็บข้อมูลจะมีประโยชน์ต่อการสังเกตรายละเอียดของปฏิบัติการทางวัฒนธรรม ตลอดจนสามารถเก็บภาพลักษณะที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน ทั้งที่เป็นลักษณะบ้านเรือนแบบดั้งเดิมและบ้านเรือนที่มีการปรับเปลี่ยน ซึ่งจะช่วยให้ผู้วิจัยเห็นภาพการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

ตลอดจนกล้องดิจิทัลยังช่วยให้ผู้วิจัยได้นำรูปภาพมาทบทวนความจำในรายละเอียดของการเขียนวิเคราะห์อีกด้วย

-การใช้เครื่องบันทึกเสียง มีส่วนสำคัญในการบันทึกข้อมูลเสียง และรายละเอียดของข้อมูลจากการบอกเล่าของผู้ให้ข้อมูล ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยตระหนักอยู่เสมอว่า ความทรงจำของคนเรามีความจำกัด ยากที่ผู้วิจัยจะจดจำข้อมูลที่มีรายละเอียดมากมายได้ทั้งหมด ดังนั้นการใช้เครื่องบันทึกเสียงจะช่วยบันทึกคำบอกเล่าของผู้ให้ข้อมูลได้อย่างละเอียด และผู้วิจัยจะไม่ต้องกังวลกับการจดบันทึก สามารถดำเนินการสนทนาได้อย่างลื่นไหล ซึ่งสามารถตั้งประเด็นคำถามต่าง ๆ ได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังสามารถช่วยบันทึกข้อมูลที่ผู้วิจัยจดบันทึกตกหล่น และยังสามารถที่จะทบทวนข้อมูลการสัมภาษณ์ในแต่ละครั้งได้ตลอดเวลา

3.3.4 การจดบันทึก

การจดบันทึกข้อมูลในระหว่างการสังเกตกิจกรรม และพฤติกรรมในการปฏิบัติการทางวัฒนธรรมต่าง ๆ หรือทวนทางวัฒนธรรมที่พบจากการลงพื้นที่ในชุมชนบ้านทุ่งมะเขือยอนนั้น ผู้วิจัยจะใช้การจดบันทึกแบบย่อขณะทำการเก็บข้อมูลภาคสนาม จากนั้นจึงนำข้อมูลดังกล่าวมาลงรายละเอียดในภายหลัง เป็นประจำทุกครั้งที่กลับจากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนามทุกครั้ง

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการรวบรวมข้อมูล ทั้งข้อมูลเอกสาร และข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดมาทำการวิเคราะห์ ดังนี้

3.4.1 การจัดระเบียบข้อมูล และการแสดงข้อมูล

จากการเก็บข้อมูลภาคสนามแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลแต่ละประเภทมาจัดเป็นหมวดหมู่ อาทิ ข้อมูลเสียง ข้อมูลภาพ ข้อมูลบันทึกสนาม โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ข้อมูลเสียง คือ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในแต่ละครั้ง ซึ่งในแต่ละครั้งจะมีจำนวนข้อมูลเสียงหลายแฟ้ม ในการจัดแฟ้มข้อมูลที่มีจำนวนมาก ทั้งข้อมูลจากการสัมภาษณ์ บันทึกสนาม และข้อมูลในรูปแบบอื่น ๆ ได้แก่ เสียงและภาพ ผู้วิจัยได้นำมาจัดระบบ โดยใส่ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ วันที่ในการสัมภาษณ์ หลังจากนั้นได้ทำการถอดเทปการสัมภาษณ์แบบคำต่อคำ เพื่อให้เข้าใจในรายละเอียด บรรยากาศในการสัมภาษณ์ จากนั้นจึงได้แบ่งประเด็นในการศึกษา ได้แก่ ลักษณะของที่อยู่อาศัยชาวกะเหรี่ยงตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และปัจจัยที่ส่งผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัย แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้นำมาเขียนร้อยเรียงตามประเด็นต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เบื้องต้น

3.4.2 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ในการวิจัยเรื่อง “การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของที่อยู่อาศัยชาวกะเหรี่ยง : กรณีศึกษาหมู่บ้านทุ่งมะเขย้อย ตำบลบ้องตี้ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ” ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ จะใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูล ดังนี้

3.4.2.1 เข้าไปเก็บข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งคณะผู้วิจัยจะทำการลงพื้นที่เก็บข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนที่ศึกษาอย่างละเอียด จนได้ข้อมูลต่างๆ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาวิจัยครั้งนี้

3.4.2.2 ผู้ให้ข้อมูลร่วมตรวจสอบ (respondent validation) โดยการเปิดเวทีเพื่อให้สมาชิกในชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบข้อมูลในด้านของการเปลี่ยนแปลงและปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของที่อยู่อาศัย ตลอดจนร่วมกันหาแนวทางที่จะพัฒนาหรืออนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านที่อยู่อาศัยให้เด็กและเยาวชนรุ่นหลังได้เรียนรู้ และเล็งเห็นถึงคุณค่าความเป็นรากเหง้าของตนเอง

3.4.3 วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแนวคิดทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม และทฤษฎีนิเวศวิทยาวัฒนธรรม มาใช้ในการวิเคราะห์ และศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของที่อยู่อาศัยชาวกะเหรี่ยงตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน และปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการศึกษามากยิ่งขึ้น

3.4.4 การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยมีรูปแบบการนำเสนอข้อมูลด้วยการพรรณนาวิเคราะห์ ตามลำดับประเด็นในวัตถุประสงค์ของการวิจัย